

til en vis Grad kunne betrygge dem. Og jeg mener, at det Krav kan Lovgivningsmagten neppe komme uden om, efter at ulykkeligvis Bankgarantien er vedtagen, og efter at vi have hjulpet de sjællandske Bønder, vel ikke saa meget, som de ønskede, men dog ved at skaffe dem en større Del af deres tabte Indskud tilbage, end de havde ventet. Naar Lovgivningsmagten er gaaet saa vidt, saa er der skabt et saa kraftigt Præcedens, at Sparere i andre Sparekasser, der mulig en Gang maatte finde sig bedragne, ganske sikkert have, om ikke samme, saa dog et stærkt Krav paa at blive hjulpede.

Derfor fremstiller der sig for mig det Spørgsmaal: Vil der ikke blive Tale om, naar man vil reformere grundigt paa dette Omraade, ligefrem at sige: Staten kan gaa med til at yde en vis Garanti for Indskud i Sparekasserne, naar de paagældende Sparekasser ganske give sig ind under Statens Forsorg. Men gøre de ikke det, maa Sparerne løbe den Risiko, som er forbunden med at sætte Penge i saadanne Foretagender.

Der staar i Lovforslagets § 3 nogle Bestemmelser om Vedtægterne, og der staar, at de blandt andet skulle indeholde Plan for Kassens Virksomhed, derunder Bestemmelser om Indlaans- og Udlaansrente. Ja, men det er jo ganske umuligt i en Plan at optage Bestemmelser om Indlaans- og Udlaansrente. Thi ogsaa Sparekasser have en meget forskellig Virksomhed, og Forskellen i Rente- og Diskontoforhold har ogsaa Indflydelse paa disse Forhold.

I § 4 tales der om Regnskabsføring og om Forholdet mellem Bogholder og Regnskabsfører og den Slags Ting. Men hvorledes vil det gaa de mange smaa Sparekasser? Det er jo meget skarpe Bestemmelser, der træffes. De Herrer maa erindre, at vi have 134 Sparekasser med Indskud af under 50,000 Kr. og 215 med mellem 50,000 og 250,000 Kr. i Indskud. For disse Kassers Vedkommende kan der ikke være Tale om at nøjes med den Forskel, man ellers anser for ønskelig mellem Indlaans- og Udlaansrente af $\frac{1}{4}$ pCt. Hvorfra skulle disse Sparekasser faa Midler til at dække deres Udgifter? Ja, vil man sige, Arbejdet maa gøres gratis. Jeg tror, at det er en af de alleruheldigste Sider ved hele Sparekasseforholdet, at dette er i saa høj Grad Tillidshverv. Hvor kan man i Længden blive ved at overdænge de samme Mennesker med Tillidshverv, naar man vil forlange, at de skulle gøres godt.

Det kan man ikke, og jeg tror, at hvor det drejer sig om Forretning — og det er en Forretning at faa Rente af sine Penge —, er det et rimeligt Krav, at de, som uden at arbejde skulle have en passende Rente, skulle betale saa meget, at Kassen kan administreres. Derved kommer man unægtelig bort fra dette Utal af ganske overordentlig smaa Sparekasser.

Det ærede 11te kongevalgte Medlem (Falbe-Hansen) gjorde opmærksom paa Slutningen af § 4. Det er vist ganske rigtigt, at denne Bestemmelse: „Overførelse fra Reservefond til Garanti- eller Aktiekapital er forbudt“ har man vist ved Konciperingen af Lovforslaget overset. De Sparekasser, som komme ind under Loven, ere netop saadanne og kun saadanne, som ikke have Aktiekapital eller Garantikapital, hvorimod de, der have det, ere udelukkede. Det staar i § 12. Det er dem, som hidtil have kunnet drive Sparekassevirksomhed i Henhold til Loven, men som i øvrigt ikke ere inde under Tilsynet.

I § 5 fordres der, at Udlaanene indføres i en Udlaansbog, hvor hver Laantager har sin Konto, der udviser Laanenes Størrelse samt Indbetalinger af Afdrag og Renter. Dersom den Bemærkning skyldes Forslag fra Sparekasseinspektørens Side, undrer det mig, thi i de allerfleste Sparekasser er Forholdet dette i Bogholderiet, at Sparekassens Debitorer have en Konto for det Laan, de have faaet, og dertil slutter sig for samtlige Laantagere en Renteliste pr. den eller den Termin. Men jeg gad se den Sparekasse af nogenlunde Omfang, hvori Sparernes Antal er Tusinder, og som i 11. Juni eller 11. December Termin i selve sin Hovedbog indfører: Nu skylder han Rente for 11. Juni Termin eller 11. December Termin, for saa, naar han betaler, atter at føre det paa Kredit-siden, saaledes at Kontoen for Rentens Vedkommende salderer. Nej, paa Kontoen kommer Beløbet først, naar Manden ikke kan betale, naar der bliver Tale om at skride ind imod ham.

Jeg skal af Hensyn til den fremrykkede Tid ikke opholde mig videre ved Enkeltheder. Jeg kunde have Lyst til at omtale flere, men Sagen gaar jo i ethvert Tilfælde i Udvalg, og mine principielle Indvendinger ere i alt Fald meget store. Jeg gaar ud fra, at man vil komme til at lovgive nu meget kortere, men kraftigt med Hensyn til Tilsynet og Revisionen, og saa snart som muligt faa nedsat det Udvalg eller den Kommission, som Ministeren talte om, saaledes at vi nu faa hele det